

Başlık SMMM'in işte kullandığı binek otonun giderlerinin indirim konusu yapıp yapılamayacağı hk.
Tarih 28/12/2011
Sayı B.07.1.GİB.4.20.15.01-40-MUK-2010-30-489
Kapsam

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

DENİZLİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

MÜKELLEF HİZMETLERİ GRUP MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.07.1.GİB.4.20.15.01-40-MUK-2010-30-489 **28/12/2011**
Konu : SMMM'in işte kullandığı binek otonun giderlerinin indirim konusu yapıp yapılamayacağı

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, 01.01.2010 tarihinde Serbest Muhasebeci Mali Müşavir olarak faaliyete başladığınız belirtilerek, 2005 yılında almış olduğunuz binek otomobilinizi envantere dahil edip amortisman ayırıp ayıramayacağınız ile aracınızla ilgili giderlerin indirim konusu yapıp yapılamayacağı hususlarında bilgi verilmesi istenilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 262 nci maddesinde; "*Maliyet bedeli, iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veyahut değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilumum giderlerin toplamını ifade eder.*" hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, Kanunun 269 uncu maddesinde; "*İktisadi işletmelere dahil bilumum gayrimenkuller maliyet bedelleri ile değerlenir.*"

Bu kanuna göre, aşağıdaki yazılı kıymetler gayrimenkuller gibi değerlendirilir:

- 1. Gayrimenkullerin mütemmim cüzüleri ve teferruatı;*
- 2. Tesisat ve makinalar;*
- 3. Gemiler ve diğer taşıtlar;*
- 4. Gayrimaddi haklar" hükmü yer almaktadır.*

Anılan Kanunun 270 inci maddesinde ise, gayrimenkullerde maliyet bedeline giren giderlerden bahsedilmiştir. Söz konusu maddede, "*Gayrimenkullerde, maliyet bedeline, satınalma bedelinden başka, aşağıda yazılı giderler girer:*

- 1. Makine ve tesisattan gümrük vergileri, nakliye ve montaj giderleri;*
- 2. Mevcut bir binanın satın alınarak yıkılmasından ve arsasının tesviyesinden mütevellit giderler.*

Noter, mahkeme, kıymet takdiri, komisyon ve tellaliye giderleri ile Emlak Alım ve Özel Tüketim Vergilerini maliyet bedelini ithal etmekte veya genel giderler arasında göstermekte mükellefler serbesttirler." şeklinde hükme yer verilmiştir.

213 sayılı Kanunun 320 nci maddesinde ise, işletmelere ait binek otomobillerinin aktife girdiği hesap dönemi için ay kesri tam ay sayılmak suretiyle kalan ay süresi kadar amortisman ayrılacağı, amortisman ayrılmayan süreye isabet eden bakiye değerini, itfa süresinin son yılında tamamen yok edileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun Geçici 5 inci maddesinde de "*Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihte veya müteakip yıllarda ticari, zirai veya mesleki kazançları dolayısıyla yeniden Gelir Vergisine girecek veya basit usulden gerçek usule geçecek olan mükellefler ile öteden beri faaliyete devam eden serbest meslek erbabının amortismanına tabi iktisadi kıymetleri maliyet bedeli, maliyet bedeli bilinmiyorsa bizzat kendilerince alış tarihindeki rayice göre tahmin olunacak bedeli ile değerlenir. Şu kadar ki, bu kıymetlerin alış tarihleri ile mükellefiyete giriş veya gerçek usule geçiş tarihi arasındaki yıllara ait amortismanlar tutarı bu değerden düşülür ve bakiyesinin amortismanına devam olunur.*

Mükellefçe tahmin olunacakbedelin fazla hesaplandığının tesbiti halinde bundan dolayı adına ceza kesilmez." hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun "*Mesleki Giderler*" başlıklı 68 inci maddesinde, serbest meslek kazancının tespitinde hangi giderlerin hâsıllattan indirilebileceği belirtilmiş, mezkur maddenin (4) numaralı bendinde de mesleki faaliyette kullanılan tesisat, demirbaş eşya ve envantere dahil taşıtlar için Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanların (amortismanına tâbi iktisadi kıymetlerin elden çıkarılması halinde aynı Kanunun 328 inci maddesine göre hesaplanacak zararlar dahil) serbest meslek kazancının tespitinde hasıllattan indirileceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca konuyla ilgili olarak, 221 seri numaralı Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nde de açıklamalara yer verilmiş olup, "*Binek Otomobillerinin Amortismanları ve Giderleri*" başlıklı 4.2. bölümünde,

"34. Gelir Vergisi Kanununun 68 inci maddesinin 10 numaralı bendinde yapılan değişiklik ile 1.1.1999 tarihinden itibaren serbest meslek erbabı, envantere dahil olan binek otomobillerinin giderlerini ve Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanlarını gider olarak hasıllattan indirebileceklerdir. Bu nevi giderlerin hasıllattan indirilebilmesi için söz konusu binek otomobillerin envantere dahil edilmesi şarttır.

35. Öteden beri faaliyette bulunan serbest meslek erbabı, işlerinde kullandıkları halde envanterlerine dahil etmedikleri binek otomobillerini maliyet bedeli ile envanterlerine dahil edebileceklerdir. Maliyet bedelinin tespit edilememesi veya bilinmemesi halinde binek otomobilleri, mükellefler tarafından alış tarihindeki rayice göre tahmin olunacak bedeli ile envantere dahil edilecektir.

36. Bu şekilde envantere dahil edilecek binek otomobillerin maliyet bedeli veya alış tarihindeki rayice göre tahmin olunacak bedelinden, otomobilin iktisap tarihinden envantere alınma tarihine kadar ayrılması gereken amortisman tutarlarının indirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla amortisman süresinin başlangıcı binek otomobilinin iktisap edildiği tarih olacaktır. Amortisman süresi dolmamış ise kalan süre için amortisman ayrılabilir." şeklinde açıklamalara yer verilmiştir.

Bu itibarla, serbest meslek faaliyetinde kullanılmak üzere satın aldığınız envantere dahil edilen ve işte kullanılan söz konusu araca ilişkin ayrılan amortismanlar ile tamir, bakım, onarım, yakıt ve sigorta giderlerinin serbest meslek kazancının tespitinde indirim konusu yapılabileceği tabiidir.

KDV Kanununun;

1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sına, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV ye tabi olduğu,

29/1-a maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV yi indirebilecekleri,

30/b maddesinde, faaliyetleri kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olanların bu amaçla kullandıkları hariç olmak üzere işletmelere ait binek otomobillerinin alış vesikalarında gösterilen KDV'nin, hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği,

hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; mükellefiyetinizin tesis edilmesinden evvel iktisap etmiş olduğunuz aracı, maliyet bedeli ile, maliyet bedeli bilinmiyorsa aracınızın alış tarihindeki rayice göre tahmin olunacak bedeli ile envantere dâhil etmeniz gerekmektedir. Ancak, bu bedelden, otomobilin iktisap tarihinden envantere alınma tarihine kadar ayrılması gereken amortismanların düşülmesi gerekmektedir. Bu işlemden sonra, Bakanlığımızca belirlenen faydalı ömre (5 yıl) göre amortisman süresi sona ermemişse kalan süre için amortisman ayrılacak ve 2005 yılındaki kıst dönem uygulaması nedeniyle amortisman ayrılmayan süreye isabet eden bakiye değer, itfa süresinin son yılında tamamen yok edilecektir.

Ayrıca, işletmenizin faaliyet konusunun kısmen veya tamamen binek otomobillerinin kiralanması veya çeşitli şekillerde işletilmesi olmadığı anlaşıldığından, işletmeniz envanterine kayıtlı binek otomobilin alış vesikasında gösterilen KDV nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, söz konusu binek otomobile ait benzin, bakım, onarım gibi giderler nedeniyle yüklendiğiniz KDV'nin, serbest meslek faaliyetinize ilişkin kısmının indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.